

Skattereformen på remiss

Av kammarrättsassessorn Gustaf Sandström

Departementspromemorian (Ds B 1981:16) Reformerad inkomstbeskattning remissbehandlas för närvarande. Remissvaren skall vara inne senast den 15 januari 1982. Meningen är att lagrådsremiss, proposition och riksdagsbeslut skall följa under våren 1982.

Skattefrågorna har stått i centrum för intresset alltsedan i våras. Det var då (den 24 april) som centerpartiet, folkpartiet och socialdemokraterna kom överens om grunderna för en inkomstskattereform. Enligt överenskommelsen skulle en expertgrupp med företrädare för de tre partierna arbeta vidare och lägga fram ett konkret förslag. Det är detta förslag som presenteras i departementspromemorian.

I vissa delar var aprilöverenskommelsen ganska konkret. Begränsningen av underskottsavdragens skattemässiga värde till 50 % av avdragsbeloppet fanns med redan där. Det lämnades dock öppet vid vilken inkomstnivå som avdragsbegränsningen skulle sättas in, d v s var den s k brytpunkten skulle ligga. Skatteskalans utformning i övrigt och inflationsskyddet lämnades också åt expertgruppen att lösa. En annan öppen fråga var om reformen skulle genomföras på två eller tre år. Expertgruppen hade naturligtvis också att ta ställning till en rad mer tekniskt betonade frågor.

Skatteförslaget berör inte den kommunala beskattningen. Alla nödvändiga ändringar görs inom ramen för den statliga inkomstskatten. För progressivt beskattade (fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser) delas statsskatten upp i två delar. De båda delarna kallas för *grundbelopp* och *tilläggsbelopp*. Grundbelopp beräknas liksom dagens statsskatt på den beskattningsbara inkomsten. Där får underskottsavdrag göras precis som nu. Däremot får underskottsavdrag inte göras vid beräkning av tilläggsbelopp. I princip är således beskattningsunderlaget för tilläggsbeloppet inkomsten *före* underskottsavdrag.

Om inkomsten före underskottsavdrag inte överstiger brytpunkten 16 basenheter (102 400 kr i 1981 års inkomstläge) är tilläggsbeloppet 0 kr och hela statsskatten tas då ut som grundbelopp. Vid högre inkomst utgår både grundbelopp och tilläggsbelopp. Med en högsta skattesats för grundbeloppet om 20 % kan underskottsavdragen inte heller i de högsta inkomstlägena ge en skatteleindring om mer än ca 50 % (20 % + ca 30 % i kommunalskatt). Marginalskatten på en inkomstökning får enligt en spärregel inte överstiga 80 % (20 % i grundbelopp + 60 % i kommunalskatt och tilläggsbelopp tillsammans).

Beskrivningen här tar sikte på förhållandena när reformen är fullt genom-

förd. Under övergångsåren 1983 och 1984 sker en successiv anpassning till de nya skatteskalorna. En allt större del av statskatten förs över till tilläggsbeloppet. Fr o m inkomståret 1985 skall skatteskalorna för den statliga inkomstskatten se ut så här.

Beskattningsbar inkomst (basenheter)	Skattesats för grundbelopp (%)
— 1	0
1— 4	2
4— 9	4
9—10	15
10—	20

Underlag för tilläggs- belopp (basenheter)	Skattesats för tilläggsbelopp (%)
—16	0
16—19	5
19—21	10
21—23	15
23—26	20
26—45	25
45—	30

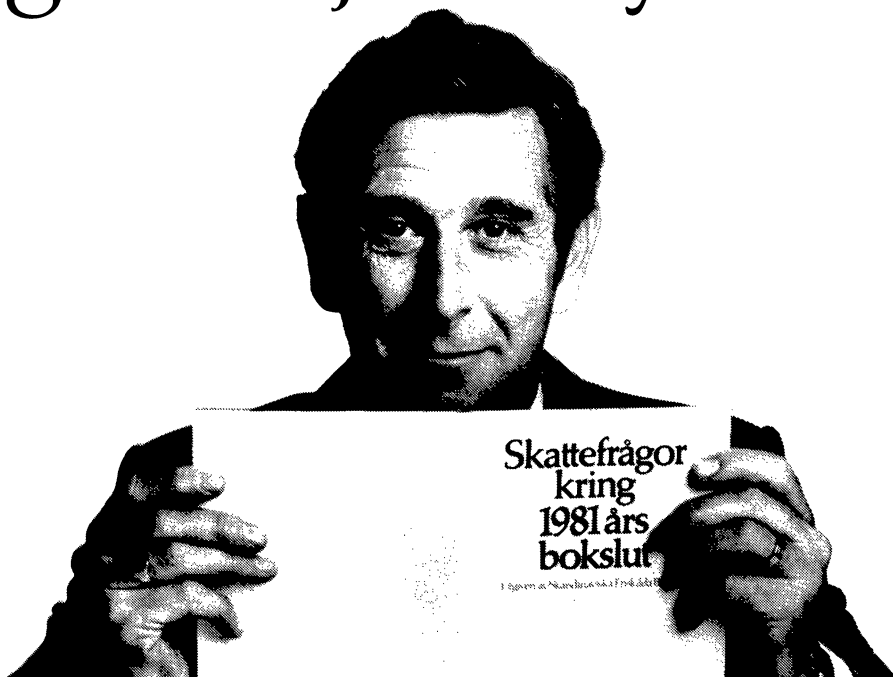
Som framgår av skalorna uttrycks skiktgränserna i basenheter. En form av inflationsskydd skall alltså bestå. För övergångsåren innebär förslaget att skiktgränserna bestäms oberoende av den faktiska inflationen. Inkomståren 1983—1985 skall basenheten vara resp 7 300 kr, 7 700 kr och 8 100 kr (för inkomståren 1981 och 1982 har basenheten tidigare fastställts till 6 400 kr resp 6 900 kr). Räknat från inkomståret 1982 motsvarar detta en årlig uppräknings av skiktgränserna om 5,5 %.

De tekniska lösningarna i departementspromemorian kan naturligtvis komma att ändras efter remissbehandlingen. En mer utförlig beskrivning av reglerna får därför anstå. Här skall de föreslagna reglerna sammanfattas helt kort.

- Sambeskattningsen av makars B-inkomster begränsas fr o m inkomståret 1985 till tilläggsbeloppet. Samtidigt ersätts gränsbeloppet om 2 000 kr av ett grundavdrag om 5 000 kr.
- Begränsningsregeln (''80/85-procentregeln'') anpassas till den nya synen på underskottsavdragen. Procenttalen justeras och vissa andra ändringar av regeln görs också.
- Vid beräkning av underlag för tilläggsbelopp behandlas förlustavdrag på samma sätt som underskottsavdrag.

- Underskottsavdrag läggs i vissa fall *inte* till den beskattningsbara inkomsten när underlaget för tilläggsbelopp bestäms. "Villaunderskott" får kvittas mot kapitalöverskott upp till ett belopp av 30 000 kr. Vidare får kapitalunderskott i vissa fall kvittas mot inkomst från näringsverksamhet. Underskottet måste här ha ett samband med förvärvet av näringsverksamheten.
- Vid beräkning av underlag för tilläggsbelopp för näringsidkare *ökas* i vissa fall den beskattningsbara inkomsten med ett särskilt räntetillägg. Räntetillägget skall balansera den möjlighet som näringsidkaren har — och som löntagaren saknar — att i näringsverksamheten dra av ränta på bostad och bil som används privat.
- Möjligheten att fördela reparationskostnader på hyresfastigheter förlängs från tre år till sex år. Detta förslag gäller inte bara tilläggsbeloppet utan också grundbeloppet och den kommunala inkomstskatten.
- Det förutsätts att 1980 års företagsskattekommitté (B 1979:13) och kommittén (B 1980:05) om underskottsavdrag får tilläggsdirektiv för att utreda vissa kvarstående frågor.

Vid 1982 års taxering gäller följande nyheter...

"Skattefrågor kring 1981 års bokslut" kommer ut i november och sammanfattar årets aktuella skattebestämmelser.

Bland nyheterna märks:

- avdrag för investering av byggnader
- ökade kvarskatteavgifter
- ändrade reavinstregler vid fastighetsförsäljning.

"Skattefrågor" är sammanställd av två av landets främsta skatteexperter - bankdirektörerna Olle Fernström och Ulf Fredholm - och finns att köpa på alla våra kontor till självkostnadspris. Boken kan också rekvireras genom att 18:- betalas in via bankgirokonto nr 624-0105.

 Skandinaviska Enskilda Banken